

Välkommen till Örebro naturskola

– där upplevelser blir kunskap

Coronatankar...

När vi skickar ut inbjudan till höstens klassbesök är vi ju mitt uppe i en coronaepidemi. Hur läget är i höst är än så länge osäkert. Under våren har naturskolans riktlinjer varit att vi har klassbesök som vanligt så länge vi själva är friska och de som kommer till oss också är det. Vi är utomhus hela tiden, vilket minskar smittspridningen, och vi ser till så att alla kan tvätta händerna ordentligt före fika och lunch. Förutsättningarna och de egna riktlinjerna på skolorna kan vara olika, så varje enskild skola har fått avgöra om de vill komma eller ej. Det har inneburit att många har kommit till naturskolan, några har vi besökt på deras skola och några har valt att ställa in helt.

Ingen vet än hur läget är i höst, men vi skickar ut inbjudan till **klassbesök** som vanligt. Vi har tagit bort temat "Liv i löv" i november för årskurs 4-6, eftersom vi då måste vara inomhus en stund i våra trånga lokaler där det inte går att hålla tillräcklig distans. Om restriktionerna lättar, återkommer vi med en ny inbjudan för det temat.

Om coronaläget fortsatt blir besvärligt, kommer vi att erbjuda alternativa naturskoleaktiviteter på den egna skolan för de klasser som inte kan ta sig till oss. Vi hoppas förstås att coronaläget blir bättre under hösten, så att alla kan komma till naturskolan.

Utomhusundervisningen är extra viktig just nu. Lär dig mer på en av våra **kurser!** (se s. 5)

Klassbesök på naturskolan hösten 2020

Att få uppleva med alla sinnen och att skaffa sig egna erfarenheter att utgå ifrån är en viktig ingrediens i lärandet. Det här vill vi hjälpa till med!

En dag på naturskolan är en värdefull del av skolarbetet. **Alla aktiviteter är kopplade till kursplanerna:** ni får förstklassiga kunskapsråvaror som du sedan, som klassens pedagog, kan förvalta genom reflektion och efterarbete. Vi hjälper till med förslag på *hur*.

Mer information om våra teman och hur de är kopplade till kursplanerna finns på vår hemsida på Pedagog Örebro: www.orebro.se/naturskolan

Vårt mål är att barnen ska bli intresserade av och få en positiv relation till naturen. Det är en grundsten i en hållbar utveckling och en förutsättning för att få fler naturvetare i Sverige.

	AUGUSTI	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER
KLASSBESÖK HT20 ANSÖK SENAST 14 JUNI				
Vattendjur – åk 1–3 Under ytan... Vi undersöker vad som lever i dammen. Nyckelord: livscykel, näringskedja, djur i närmiljön, fältstudie				
Vattendjur – åk 4–6 Under ytan... Vi undersöker vad som lever i dammen. Nyckelord: biologisk mångfald, anpassningar, ekosystem				
Allemansrätten och allemansrätten – åk 1–3 Vi ger oss ut på ett spännande äventyr och hjälper Allemansrätten att rädda naturen. Nyckelord: allemansrätten, samarbete, problemlösning				

Grundskola och särskilda undervisningsgrupper i grundskolans årskurs 1–9 är naturligtvis välkomna till alla våra teman. Vi anpassar programmet så att det passar just din grupp.

Örebro naturskola

Naturens hus ligger som en port till Naturreservatet Oset – Rynningeviken, bara några kilometer från centrala Örebro och vid ändhållplatsen för buss 22. Det som förr var soptippar, ett militärt övningsfält, industriområden och en oljehamn har förvandlats till vacker natur. Här ligger idag Örebro kommuns naturskola.

Naturskolan jobbar med **klassbesök och pedagogfortbildning**. Vi jobbar med ett praktiskt konkret lärande där hela kroppen och alla sinnen är med. Vi vet också att platsen är viktig för lärandet och därför är **utomhuspedagogiken** vårt verktyg! Vi arbetar framför allt med ämnet biologi.

Utomhuspedagogiken är ett kraftfullt verktyg även för andra ämnen som språk, matematik, teknik, historia, bild med mera.

Klassbesöket, så här går det till!

- **En dag på naturskolan är cirka fyra timmar lång.** De flesta klasser åker till oss med buss nr 22, ändhållplats Naturens hus.
- Det är viktigt att ni som väljer buss, när ni fått en plats på naturskolan, bokar de busstider som vi anger i ert utskick så fort ni kan. Många andra grupper väljer att ha aktiviteter i området och det kan göra att busstiderna blir uppbokade av andra.
- Vi är **utomhus** under hela klassbesöket.
- Vi gör avbrott för **förmiddagsfika och lunch** som ni själva tar med er. Om ni behöver **grillmöjligheter** vid lunchen så fixar vi ved, tändmaterial och grillutrustning.
- Under dagen står vi för det pedagogiska innehållet. Vi ansvarar också för att dagen är så säker som möjligt och att en riskanalys är gjord på dagens moment. **Din/era roller som medföljande pedagoger blir att stötta de elever som har svårt att följa aktiviteterna samt att, så mycket du hinner, delta i det vi gör så att du kan efterbearbeta det eleverna varit med om.** Tips på för- och efterarbete får du av oss.

Vi ser dagen som en form av fortbildning för dig som pedagog och vi delar gärna med oss av våra tips och metoder.

Klassbesöken är kostnadsfria för både kommunala och fristående skolor.

Intresseanmälan

Intresseanmälan för naturskolebesök sker per klass via vår hemsida under Pedagog Örebro, www.orebro.se/naturskolan. Vi ser i första hand till att de som inte varit här tidigare inom varje åldersspann (årskurs 1–3 respektive årskurs 4–6) får en plats, men söktrycket är olika för olika teman och årstider så sök även om ni varit här tidigare! Ibland har vi möjlighet att ta emot samma grupp flera gånger inom varje stadium. Det brukar vara högst tryck att få komma under augusti och september och chansen att få en plats har varit störst under den kallare årstiden.

Vi vill ha er **anmälan senast den 14/6**. Vi fördelar tiderna och meddelar er under sommaren så att ni har ett besked när höstterminen startar.

**Sista ansökningsdag för
hösten ÄR den 14 juni**

Vattendjur årskurs 1–3, augusti-september

Finns det liv i dammarna runt Naturens Hus? Vilka lever där? Vad äter de? Varför ser de ut som de gör? Kan man verkligen andas med rumpan? Vilken blir din favorit? Vi håvar spännande vattendjur som vi studerar, sorterar och funderar kring.

LGR 11 – Centralt innehåll som berörs i naturorienterande ämnen

- Djur och växter i närmiljön och hur de kan sorteras, grupperas och artbestämmas samt namn på några vanligt förekommande arter
- Djurs och växters livscyklar...
- Enkla näringskedjor som beskriver samband mellan organismer i ekosystem
- Enkla fältstudier och observationer i närmiljön

LGR11 i praktiken

I det här temat arbetar vi med djur som är vanliga i vår närmiljö men som inte alltid syns. Mångfalden under ytan är stor och vi kommer att hitta en mängd olika arter av vattenlevande djur. Vissa hör ihop mer än andra. Vi försöker oss på en enkel gruppindelning och att ta reda på vad de heter.

Näringskedjor kommer naturligt in, eftersom många av de djur vi hittar gärna äter de andra. Livscykel är ett annat begrepp som bland annat åskådliggörs med hjälp av trollsländan.

Viktigt i temat är naturligtvis också fascinationen för den mångfald som finns i en liten damm.

Vattendjur årskurs 4–6, augusti-september

Det är djungelns lag som råder i dammarna. Att äta eller ätas. Vilka är det som lever där? Vilka äter vilka? Vi håvar spännande vattendjur och försöker också att hitta vattendjur och -växter som är så små att vi inte ser dem med blotta ögat. Kan så små djur verkligen spela någon roll? Hur hänger allt ihop?

LGR 11 – delar som berörs i ämnet biologi

- Djurs, växters och andra organismers liv. Fotosyntes, förbränning och ekologiska samband och vilken betydelse kunskaper om detta har...
- Ekosystem i närmiljön, samband mellan olika organismer och namn på vanligt förekommande arter. Samband mellan organismer och den icke levande miljön.
- Naturen som resurs för rekreation och upplevelser och vilket ansvar vi har när vi nyttjar den.
- ...organismer anpassningar till olika livsmiljöer.
- Hur djur, växter och andra organismer kan identifieras, sorteras och grupperas.
- Enkla fältstudier...

LGR11 i praktiken

En dag om mångfald, kretslopp och ekosystem.

En damm är ett eget litet ekosystem. Där finns allt som behövs för att kretsloppen ska fungera. Konsumenter, producenter och nedbrytare; organismer som producerar syre och organismer som konsumerar syre. Vi håvar efter större djur, liksom efter de allra minsta djur- och växtplanktonen som ju är basen i ekosystemet dammen. Vi tar reda på vad de vanligaste heter och vilka ekologiska samband de har med varandra. Det är en fascinerande mångfald som finns i en liten damm. Vi försöker att skapa ett eget ekosystem, en miniatyr av dammen, i en glasburk. Där blir fotosyntesen och olika kretslopp väldigt påtagliga. Det blir också tydligt hur känsliga ekosystem är för människans påverkan.

Allemansrätten och allemansrätten åk 1–3, oktober

Vår svenska allemansrätt är nästan unik i världen – en rätt att få vistas i naturen, men också skyldigheter för att inte störa och förstöra. Kunskaper om allemansrätten är viktiga både för att få behålla den och för att öka miljömedvetenheten i syfte att bidra till en hållbar utveckling.

Förutom allemansrätten, som ingår i ämnet idrott och hälsa, berör vi under äventyret även delar i andra skolämnen till exempel svenska, matematik, hem och konsumentkunskap och de naturvetenskapliga ämnena.

Metoden är **äventyrspedagogik**.

LGR 11 – Centralt innehåll som berörs i Hem- och konsumentkunskap och i ämnet Idrott och hälsa

- Återvinning i hemmet och i närområdet och hur det fungerar.
- Allemansrättens grunder

LGR11 i praktiken

Vi ger oss ut på ett äventyr och försöker att hjälpa Allemansrätten att stoppa häxan Helian, som förstör i naturen. Under vandringen stöter vi på olika uppdrag som ska lösas. För att klara uppdragen måste eleverna ha koll på allemansrätten. Det behövs också förmåga att samarbeta, att kunna resonera sig fram till den rätta lösningen och att kunna hjälpa varandra. **Förberedelsearbetet hemma på skolan är mycket viktigt för att klara av uppdragen i äventyret!** Förslag på hur du kan göra detta får du av oss i förväg.

Kurser för pedagoger hösten 2020

Utomhuspedagogiken är högaktuell just nu!

I en nyligen publicerad artikel från SLU, Sveriges lantbruksuniversitet skriver man:

Skolor som flyttar undervisningen utomhus kan förvänta sig en rad positiva effekter. Förutom minskad smittspridning visar forskning att undervisning i utemiljö snabbt förbättrar elevers koncentration, arbetsminne och studiemotivation. Elever som får naturen som klassrum är mindre stressade, rör på sig mer och presterar bättre i skolan.

Ett av Folkhälsomyndighetens tips på förebyggande åtgärder mot luftvägsinfektioner är att "se över möjligheterna att förlägga verksamhet och raster utomhus. Verksamhet i förskola och fritidshemmet, men även viss undervisning som idrottsundervisning, kan ha större möjligheter att genomföras utomhus."

Just nu öppnas ett fönster för pedagoger och elever att prova utomhuspedagogikens fördelar. Samtidigt som vi minskar smittspridningen genom att vara ute kan vi få del av fördelarna med undervisning i det fria.

- Det vetenskapliga stödet är tillräckligt starkt för att utomhusundervisning borde implementeras i hela utbildningssystemet på alla nivåer för att bidra till bättre måloppfyllelse och bättre betyg, menar Petter Åkerblom på SLU

Läs hela artikeln:

https://www.forskning.se/2020/04/17/elever-presterar-bättre-när-undervisningen-flyttar-ut/?utm_source=Paloma&utm_medium=Newsletter&utm_campaign=Elever+presterar+b%c3%a4ttre+med+undervisning+utomhus+

Hos oss på naturskolan har du chansen att lära dig mer om utomhuspedagogik! Vi bjuder som vanligt in till kurser i utomhuspedagogik – förutsatt att coronaläget är sådant i augusti att vi kan genomföra dem.

NYHET! MOBILA NATURSKOLETEMAN

Du går en kostnadsfri minikurs hos oss, du lånar materialet kostnadsfritt från oss och du genomför temat själv med din klass på hemmaplan. Lektionsplanering och checklista ingår.

Vi har nu två teman till utlåning från och med hösten 2020 och nedan hittar du de första minikurserna. Du **anmäler dig** till kurserna på vår hemsida på Pedagog Örebro

Max 20 deltagare. www.orebro.se/naturskolan **senast den 3/8**. Ett tips, om du vill gå båda kurserna denna dag, är att äta lunch på Naturens hus eller att ta med egen matsäck. Vi fixar grilleld om du behöver det.

Samarbetstema för årskurs 2 och uppåt

Att kunna samarbeta är en viktig livskunskap, men något man behöver träna för att bli bra på. I det här temat får eleverna i smågrupper både reflektera kring och träna på hur man ska få till ett bra samarbete. Temat innehåller många kluriga uppdrag.

Tid **Torsdag den 13/8 kl. 9.00 – 11.30**

Plats Utomhus vid Örebro naturskola vid Naturens hus i Örebro

Ingen kostnad och fika ingår

Vikingatema för årskurs 4–6 (eller den årskurs ni läser om det)

Hur var det att leva på vikingatiden? Vi gör en tidsresa och provar på för en dag. Vi rustar oss inför en lång resa genom att karda och spinna ull för att sedan väva segel, skapa runor och leka vikingalekar. Med runamuletten om halsen rullar vi sedan skeppet ner i vattnet och ger oss iväg...

Tid **Torsdag den 13/8 kl. 13.00 – 16.00**

Plats Utomhus vid Örebro naturskola vid Naturens hus i Örebro

Ingen kostnad och vikingafika ingår

INTRODUKTIONSKURS I UTOMHUSPEDAGOGIK FÖR ÅRSKURS F-6

Tid Tisdagen den 11/8 kl. 9.00 – 16.00

Innehåll – anpassat för årskurs F-6 och kopplat till kursplanerna.

- Praktiska utomhusövningar inom olika ämnesområden bland annat matematik, språk och biologi.
- Praktiska tips kring hur man undervisar och har aktiviteter med en skolklass ute och hur man kan bygga upp en utomhuspedagogisk verksamhet så att det inte blir för krångligt att gå ut.
- Finns det någon vits med att gå ut? Vi avslutar med en diskussion och redovisar forskning kring vad naturkontakt och utomhuspedagogik bidrar med i barnens/elevernas utveckling och lärande.

Plats

Utomhus vid Örebro naturskola vid Naturens hus, Örebro

Kostnad

Självkostnadspris 500 kr – för fika och lunch på Naturens hus samt valfri bok ur Naturskoleföreningens bokserie *Att lära in ute* (se www.outdoorteaching.com för mer info) För deltagare från andra kommuner än Örebro är kostnaden 1000 kr.

Anmälan

gör du på vår hemsida under Pedagog Örebro www.orebro.se/naturskolan senast den 3/8.

Max20 deltagare.

LOKALKURS:

INTRODUKTIONSKURS I UTOMHUSPEDAGOGIK FÖR ÅRSKURS F-6

Innehåll Samma innehåll som kursen ovan. Kursen kan genomföras på en heldag som ovan eller delas upp på två tillfällen till exempel på konferenstid.

Kostnad Vi genomför kursen kostnadsfritt vid er skola eller vid Örebro naturskola. Fördelen om ni är på hemma plan är att ni får upptäcka möjligheterna i ert närområde. Fika, lunch och bok ingår inte.

Bokning **Senast den 14/6** vill vi ha er bokning för att få in det i höstens program. Först till kvarn – vi har begränsat antal platser.